పాఠశాల పేరు: ____________________

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం – I (SA-I) 2026–27

ఎనిమిదవ తరగతి — సాంఘిక శాస్త్రం (SOCIAL STUDIES)

తెలుగు మాధ్యమం

నమూనా ప్రశ్నాపత్రం — సెట్ B

సమయం: 2 గంటల 45 నిమిషాలు **గరిష్ఠ మార్కులు:** 80

విద్యార్థి పేరు: ____________________ రోల్ నం.: __________

సిలబస్: ఇతివృత్తం I (భూమి – వైవిధ్యం) – పటాల అధ్యయనం, విశ్లేషణ; సూర్యుని నుండి శక్తి; భూ చలనాలు – రుతువులు; ధ్రువ ప్రాంతాలు; అడవులు: ఉపయోగాలు, సంరక్షణ; ఖనిజాలు – గనుల తవ్వకం. ఇతివృత్తం II (ఉత్పత్తి, వినిమయం, జీవనోపాధి) – ద్రవ్యం, బ్యాంకింగ్; జీవనోపాధులపై సాంకేతిక విజ్ఞాన ప్రభావం; ప్రజారోగ్యం – ప్రభుత్వం. ఇతివృత్తం III (రాజకీయ వ్యవస్థలు – పాలన) – బ్రిటిష్, నిజాం పాలనలో భూస్వాములు, కౌలుదారులు; జాతీయోద్యమం: తొలిదశ (1885–1919); జాతీయోద్యమం: చివరి దశ (1919–1947); హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో స్వాతంత్ర్యోద్యమం; భారత రాజ్యాంగం; పార్లమెంటు – కేంద్ర ప్రభుత్వం

సూచనలు:

1. పార్ట్ – A (60 మార్కులు) కు మొదటి 2 గంటల 15 నిమిషాలలో జవాబు పత్రంలో సమాధానాలు రాయాలి.
2. విభాగం – I: 1–6 ప్రశ్నలు, అన్నింటికీ జవాబులు రాయండి, ఒక్కొక్కదానికి 2 మార్కులు. విభాగం – II: 7–12 ప్రశ్నలు, అన్నింటికీ జవాబులు రాయండి, ఒక్కొక్కదానికి 4 మార్కులు.
3. విభాగం – III: 13–16 ప్రశ్నలలో ప్రతిదానికి అంతర్గత ఎంపిక ఉంది; (a) లేదా (b) కు జవాబు రాయండి. ఒక్కొక్కదానికి 6 మార్కులు.
4. 16వ ప్రశ్నకు భారతదేశ, ప్రపంచ అవుట్‌లైన్ పటాలు ఇవ్వబడతాయి. వాటిని జవాబు పత్రానికి జతచేయండి.
5. పార్ట్ – B (20 మార్కులు) కు చివరి 30 నిమిషాలలో ప్రశ్నాపత్రంపైనే జవాబులు రాయాలి.

పార్ట్ – A

సమయం: 2 గంటల 15 నిమిషాలు మార్కులు: 60

విభాగం – I

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు. (6 × 2 = 12)

1. పటాలపై సాంప్రదాయిక చిహ్నాలు అంటే ఏమిటి? రెండు ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
2. హరితగృహ ప్రభావం అంటే ఏమిటి?
3. అయనాంతాలు అంటే ఏమిటి?
4. గనుల తవ్వకం అంటే ఏమిటి? దాని రెండు ప్రధాన రకాలను తెలపండి.
5. పొదుపు ఖాతా (సేవింగ్స్ ఖాతా) అంటే ఏమిటి?
6. మితవాదులు ఎవరు? ఏవైనా ఇద్దరు మితవాద నాయకుల పేర్లు రాయండి.

విభాగం – II

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు. (6 × 4 = 24)

7. అక్షాంశం, సముద్రమట్టం నుండి ఎత్తు, సముద్రం నుండి దూరం ఒక ప్రదేశపు ఉష్ణోగ్రతను ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయో వివరించండి.
8. అడవుల సంరక్షణకు తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏవి? హరితహారం వంటి కార్యక్రమాల పాత్రను తెలపండి.
9. ప్రజారోగ్య సేవలు అందించడంలో ప్రభుత్వ పాత్రను వివరించండి.
10. బ్రిటిష్, నిజాం పాలనలో కౌలుదారుల పరిస్థితిని వివరించండి.

www.educationobserver.com
www.educationobserver.com

11. 1905లో స్వదేశీ ఉద్యమం ఎందుకు ప్రారంభమైంది? దాని ముఖ్య లక్షణాలు ఏమిటి?

కొన్నేళ్ల క్రితం ఒక గ్రామంలో వరి కోతకు సుమారు ఇరవై మంది కూలీలు, దాదాపు వారం రోజులు పట్టేవి. ఇప్పుడు పట్టణం నుండి అద్దెకు తెచ్చిన కంబైన్ హార్వెస్టర్ అదే పొలాన్ని కొన్ని గంటల్లో కోసేస్తోంది. రైతుకు డబ్బు, సమయం ఆదా అవుతున్నాయి. కానీ కోతల పనిపై ఆధారపడిన చాలా మంది భూమిలేని కూలీలు నగరంలోని భవన నిర్మాణ పనులకు వెళ్ళాల్సి వస్తోంది.

12. పై పేరాను చదివి వ్యాఖ్యానించండి: సాంకేతిక విజ్ఞానం రైతులు, వ్యవసాయ కూలీల జీవనోపాధిని ఎలా ప్రభావితం చేసింది? పని కోల్పోయినవారికి ఎలా సహాయపడవచ్చు?

విభాగం – III

సూచన: 13 నుండి 16 వరకు ప్రతి ప్రశ్నలో (a) లేదా (b) లో ఒకదానికి జవాబు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 6 మార్కులు. (4 × 6 = 24)

13. (a) ధ్రువ ప్రాంతాల శీతోష్ణస్థితి, వృక్షసంపద, జంతువులు, ప్రజల గురించి వివరించండి.

లేదా

(b) ఖనిజాలు ఎందుకు ముఖ్యమైనవి? గనుల తవ్వకం వల్ల కలిగే సమస్యలను వివరించి, వాటిని తగ్గించే మార్గాలు సూచించండి.

14. (a) లోక్‌సభ, రాజ్యసభల నిర్మాణాన్ని వివరించండి. ఒక బిల్లు చట్టంగా ఎలా మారుతుంది?

లేదా

(b) భారత రాజ్యాంగంలోని ఏవైనా ఆరు ముఖ్య లక్షణాలను వివరించండి.

15. (a) జాతీయోద్యమంలో అతివాద నాయకుల (లాల్, బాల్, పాల్) పాత్రను వివరించండి.

లేదా

(b) సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమానికి కారణాలు, కార్యక్రమం, అది ఎందుకు విరమించబడిందో వివరించండి.

16. (a) భారతదేశ అవుట్‌లైన్ పటంలో కింది ఖనిజ, చమురు కేంద్రాలను గుర్తించండి: (i) ఝరియా (ii) దిగ్బోయ్ (iii) ముంబయి హై (iv) కుద్రేముఖ్ (v) కోలార్ (vi) సింగరేణి (కొత్తగూడెం)

లేదా

(b) ప్రపంచ అవుట్‌లైన్ పటంలో కింది వాటిని గుర్తించండి: (i) కెనడా (ii) రష్యా (iii) నార్వే (iv) గ్రీన్‌లాండ్ (v) ఆర్కిటిక్ వృత్తం (vi) అంటార్కిటిక్ వృత్తం

www.educationobserver.com

www.educationobserver.com

పార్ట్ – B

సమయం: 30 నిమిషాలు   మార్కులు: 20

I. బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు

సరైన జవాబును ఎంచుకొని, దాని అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. (10 × 1 = 10)

1. చిన్న ప్రాంతాన్ని ఎక్కువ వివరాలతో చూపే పటం [   ]
   (A) చిన్న స్కేలు పటం   (B) పెద్ద స్కేలు పటం
   (C) గ్లోబు   (D) అట్లాస్

2. హానికరమైన అతినీలలోహిత కిరణాల నుండి మనల్ని కాపాడే పొర [   ]
   (A) ఓజోన్ పొర   (B) అయనోస్పియర్
   (C) ట్రోపోస్పియర్   (D) ఎక్సోస్పియర్

3. జూన్ 21న సూర్యుడు నిట్టనిలువుగా ప్రకాశించేది [   ]
   (A) భూమధ్యరేఖ   (B) మకరరేఖ
   (C) కర్కటరేఖ   (D) ఆర్కిటిక్ వృత్తం

4. ఇన్యూట్ ప్రజలు నివసించేది [   ]
   (A) సహారా   (B) ఆర్కిటిక్ ప్రాంతం
   (C) అమెజాన్ హరివాణం   (D) హిమాలయాలు

5. అభ్రకాన్ని ప్రధానంగా ఉపయోగించే పరిశ్రమ [   ]
   (A) వస్త్ర పరిశ్రమ   (B) విద్యుత్ పరిశ్రమ
   (C) చక్కెర పరిశ్రమ   (D) కాగిత పరిశ్రమ

6. భారతదేశ కేంద్ర బ్యాంకు [   ]
   (A) స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా
   (B) రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా
   (C) బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా
   (D) నాబార్డ్

7. గాంధీజీ దక్షిణాఫ్రికా నుండి భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చిన సంవత్సరం [   ]
   (A) 1905   (B) 1915   (C) 1920   (D) 1930

8. హైదరాబాద్‌లో నిజాం పాలన దేని తర్వాత ముగిసింది? [   ]
   (A) ఆపరేషన్ పోలో   (B) క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం
   (C) దండి యాత్ర   (D) స్వదేశీ ఉద్యమం

9. భారత రాష్ట్రపతిని ఎన్నుకొనేది [   ]
   (A) ప్రజలు నేరుగా   (B) ఎలక్టోరల్ కాలేజీ
   (C) సుప్రీం కోర్టు   (D) ప్రధానమంత్రి

10. రాజ్యసభ సభ్యుని పదవీకాలం [   ]
    (A) 5 సంవత్సరాలు   (B) 4 సంవత్సరాలు
    (C) 6 సంవత్సరాలు   (D) 2 సంవత్సరాలు

II. ఖాళీలను పూరించండి

(5 × 1 = 5)

11. పటంపై దూరానికి, భూమిపై వాస్తవ దూరానికి గల నిష్పత్తిని __________ అంటారు.

12. సూర్యుని చుట్టూ ఒకసారి పరిభ్రమించడానికి భూమికి సుమారు __________ రోజులు పడుతుంది.

13. తెలంగాణలోని ప్రభుత్వ బొగ్గు గనుల సంస్థ __________.

14. “స్వరాజ్యం నా జన్మహక్కు, దానిని సాధించి తీరుతాను” అని అన్నది __________.

www.educationobserver.com

15. కేంద్రంలో మంత్రిమండలికి అధిపతి __________.

III. జతపరచండి

గ్రూపు – B లోని సరైన అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. *(5 × 1 = 5)*

సం.	గ్రూపు – A		గ్రూపు – B
16.	కాంటూరు రేఖ ( )	A.	సమాన ఎత్తు గల ప్రదేశాలను కలుపుతుంది
17.	టండ్రా వృక్షసంపద ( )	B.	నాచు, లైకెన్లు
18.	చెక్కు ( )	C.	డబ్బు చెల్లించమని బ్యాంకుకు రాతపూర్వక ఆదేశం
19.	కుంరం భీం ( )	D.	జల్, జంగల్, జమీన్
20.	స్పీకర్ ( )	E.	లోక్‌సభకు అధ్యక్షత వహిస్తారు
		F.	రాజ్యసభకు అధ్యక్షత వహిస్తారు

* * *

www.educationobserver.com

www.educationobserver.com